

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
VINCENT GALEA**

Seduta tas-7 ta' Jannar, 2013

Talba Numru. 433/2011

Trevor BUTTIGIEG [ID. Nru. 535558M]

Vs

**Martin John EASBY [ID. Nru. 0048076A] u
Abby Elizabeth EASBY [ID. Nru. 0052363A]**

It-Tribunal,

Ra t-talba tar-rikorrenti mressqa fl-24 ta' Mejju, 2011 u li permezz tagħha talab lill-intimati jhallsuh is-somma ta' elfejn euro [€2000] u dan wara li ppremetta hekk:

“Spejjez ta’ konsum ta’ dawl u ilma u hsarat ikkagunati mill-intimati meta dawn kienu qed jikru mingħand ir-rikorrenti I-fond, Flat 22, Aragon Court, Triq il-Qaliet, Marsascala.

L-ammont ta’ konsum ta’ dawl u ilma dovut huwa ta’ €1,747.82 kif jidher mill-annessa statement hawn annessa u mmarkata Dokument A; L-ammont ta’ €252.18 huwa l-

ammont ikkalkolat tal-hsarat ikkagunati biex b'hekk l-ammont dovut huwa ta' €2,000.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra interpellatorja tas-17 ta' Mejju, 2011; u bl-ingunzjoni tal-konvenuti in subizzjoni".

Ra **r-risposta tal-intimati** minnhom mressqa fit-28 ta' Gunju, 2011 u li permezz tagħha huma rrispondew hekk għat-talba rikorrenti:

"Illi t-talbiet tal-attur huma kompletament infondati fil-fatt u fid-dritt u b'hekk għandhom jigu michuda.

Illi la l-ammont reklamat mill-attur in konnessjoni ma' kontijiet ta' dawl u ilma u lanqas dak in konnessjoni ma' hsarat fil-fond Flat 22, Aragon Court, triq il-Qaliet, Marsascala mhu dovut mill-konvenuti lill-attur.

Illi din l-azzjoni hija wahda kompletament frivola u vessatorja u għaldaqstant il-konvenuti m'għandhom ibatu la interassi u lanqas spejjez;

Bl-ispejjez, inkluz tal-prezenti, kontra l-attur".

Ra l-verbal datat 28 ta' Mejju, 2012 fejn id-difensuri tal-partijiet qablu li l-atti nkluz is-sentenza jkunu bil-Malti minkejja li l-intimati ma jifhmux bil-lingwa Maltija;

Ra l-verbal datat 31 ta' Ottubru, 2012 fejn il-kawza thalliet għas-sentenza għal-lum;

Semgha' x-xhieda;

Ra l-atti;

Ikkunsidra:-

1. Permezz ta' din il-kawza, r-rikorrenti qiegħed jitlob zewg affarijet.

a) Spejjez ta' konsum ta' dawl u ilma fl-ammont ta' €1,747.82 tul il-perjodu li l-intimati kienu qegħdin jikru

minghandu l-fond Flat 22, Aragon Court, Triq il-Qaliet, Marsascala;

b) Spejjez ghall-hsarat ikkawzati mill-intimati fl-ammont ta' €252.18 tul il-lokazzjoni hawn fuq imsemmija.

2. L-intimati da parti tagħhom jghidu li dawn l-ammonti ma humiex dovuti.

Ikkunsidra;

3. Mill-atti jirrizulta li fl-1 ta' Mejju, 2009 ir-riorrenti ta b'titolu ta' lokazzjoni il-fond numru 22, f'Aragon Court, Triq il-Qaliet, Marsascala. Il-kuntratt kien għal perjodu ta' sena, izda wara li ghaddiet din l-ewwel sena, l-intimati xorta wahda baqghu fil-fond bil-kunsens tas-sid u l-sakemm imbagħad giet terminat effettivament din il-kirja fi Frar tas-sena 2011.

4. L-ewwel u qabel kollox, it-Tribunal irid jiddeciedi jekk il-kaz in ezami jaqax taht il-gurisdizzjoni tieghu l-ghaliex jekk dan ma huwiex il-kaz, huwa irid jiddikjara lilu nnifsu bhala mhux kompetenti li jiggudika l-materja taht ezami. Din l-eccezzjoni tista titqajjem marte proprio mit-Tribunal¹. F'dan ir-rigward jingħad li fis-sistema guridika tagħna *l-inkompetenza hi sollevabbi “ex officio” meta għar-raguni ta’ materja tal-kawza ma tkunx ta’ kompetenza tat-tribunal adi*². *Dan għar-raguni illi l-kompetenza ratione materia hi ta’ ordni pubbliku*³ u din allura lanqas tista’ titwarrab bi ftehim bejn il-partijiet⁴.

¹ Ara artikolu 774 tal-Kapitolo 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

² **Emmanuele Vella v. Raffaela Barbara**, Appell Civili, 31 ta' Mejju 1957; **Patrick Grixti Soler v. Vincent Sultana**, Appell Civili, 27 ta' Marzu 1981).

³ Vol. XXIX pII p468

⁴ **Carmelo Degiorgio noe v. George Farrugia**, Appell Civili, 8 ta' Mejju 1981; **John Spiteri et v. Stephanie Spiteri pro et noe**, Appell Civili Nru. 23/99 deciza mill-Bord li Jirregola l-Kera fit-12 ta' Dicembru 2001 u kkonfermata mill-Qorti ta' l-Appell fl-20 ta' Ottubru 2003, **Sea Services Limited v. Paul Aquilina**, Citaz. Nru. 539/00 deciza mill-Prim' Awla tal-

5. B'hekk it-Tribunal huwa fid-dmir li *ex officio* jissolleva l-kwistjoni dwar il-gurisdizzjoni tieghu li jisma' u jiddetermina dan il-kaz, u ghalhekk għandu jghaddi biex jagħti decizjoni fir-rigward.

6. L-artikolu 1525 tal-Kodici Civili jghid hekk:

1525. (1) Il-kuntratt ta' kiri, sew ta' ħaġa kemm ta' xogħol, jista' jsir sew b'kitba kemm bil-fomm, iżda l-kuntratt ta' kiri ta' fond urban u ta' dar għall-abitazzjoni u ta' fond kummerċjali li jsir wara l-1 ta' Jannar, 2010 għandu jsir bil-kitba.

Il-Bord li Jirregola I-Kera (hawn aktar 'il quddiem f'dan it-titolu msejjha "il-Bord tal-Kera") maħtur bis-saħħha tal-Ordinanza li tirregola t-Tiġdid tal-Kiri ta' Bini għandu kompetenza esklussiva li jiddeċiedi kwistjonijiet konnessi ma' kuntratti ta' kiri ta' fond urban u ta' dar għall-abitazzjoni u ta' fond kummerċjali. Kirjet oħra jaqgħu taħt il-kompetenza tal-qrati ta' ġurisdizzjoni civili u fil-każ ta' raba' taħt il-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri tar-Raba' maħtur bid-disposizzjonijiet tal-Att dwar it-Tiġdid ta' Kiri ta' Raba' (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal).

7. Il-punt li għandu jigi dibattut mit-Tribunal huwa jekk hu għandux il-gurisdizzjoni li jisma u jiddeciedi dan il-kaz invista ta' dak li jghid l-artikolu 1525 tal-Kodici Civili hawn fuq riportat.

8. L-Onorabbli Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fil-kawza fl-ismijiet: **PL John Privitera noe et vs Josephine Camilleri** deciza fis-16 ta' Lulju, 2012 (Appell Civili Numru 162/2011/1) qalet hekk:

Qorti Civili fit-12 ta' Dicembru 2001 u **Joe Borg Olivier pro et noe v. Il-Ministru ta' l-Edukazzjoni, Xogħol u Familja**, Rik. Nru. 79/11, sentenza parpjali mogħtija mit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva fis-26 ta' Settembru 2011.

“... I-artikolu 1525 tal-Kap. 12 [recte: 16] jaghti lill-Bord li Jirregola I-Kera “kompetenza esklussiva li jiddeciedi kwistjonijiet konnessi ma’ kuntratti ta’ kiri ta’ fond urban u ta’ dar ta’ abitazzjoni u ta’ fond kummercjali”. Mela allura kull kwistjoni dwar kera, inkluz hlas ta’ kera, taqa fil-kompetenza esklussiva tal-istess Bord li Jirregola I-Kera, u dan gja gie deciz bid-decizjoni fl-ismijiet **Joseph Camilleri et vs International Trading Company Limited**

(PA (JA) – 31 ta’ Ottubru, 2011) fejn propriu fuq talbiet ghal hlas ta’ kera, minkejja li ma kienx hemm eccezzjoni ta’ kompetenza dwar I-istess talbiet, I-istess Qorti sostniet korrettament li ghalkemm ma hemmx eccezzjoni ta’ kompetenza, din hija materja ta’ ordni pubbliku u inghad “huwa car li din il-Qorti ma tistax titratta kwistjoni ta’ hlas li ma hijiex kompetenza tagħha...”.

“Illi la darba din titratta I-ligi specjali li qed takkorda kompetenza esklussiva ta’ certu tip ta’ kawzi u cjoe’ dawk dwar kuntratti ta’ kera tal-fondi ndikati lill-Bord li Jirregola I-Kera mela tali Ligi tipprevali fuq I-ligi li tirregola I-kompetenza tal-Qrati ordinarji, u taffetwa I-istess, fis-sens li kawzi li qabel kienu fil-kompetenza tal-Qrati ordinarji, issa huma fil-kompetenza tal-Bord li Jirregola I-Kera, u allura I-iskop tal-emendi li saru bl-Att X tal-2009 kellhom I-iskop li kawzi li kienu qabel fil-kompetenza tal-Qrati ordinarji, issa dahħlu fil-kompetenza esklussiva tal-Bord li Jirregola I-Kera, u allura d-disposizzjonijiet tal-artikolu 3 (2) tal-Kap. 380 dwar money claims ma japplikawx meta I-kwistjoni tkun relattata ghall talba ta’ hlas ta’ kera, ghaliex din ma tistax tkun fil-kompetenza tat-Tribunal Għal Talbiet Zghar, izda tal-Bord tal-Kera kif espressament indikat fl-artikolu 1525 tal-Kap. 12 [recte: Kap. 16].

Illi f’dan il-kaz il-ligi hija cara u ma hemm I-ebda lok ta interpretazzjoni u dan iktar u iktar in vista ta’dak provdut fl-artikolu 39 (5) tal-Att X tal-2009. L-artikolu 38 (a) jipprovdi subartikolu gdid wara I-artikolu 16 (3) tal-Kapitlu 69 li jghid:-

“(4) Minkejja d-disposizzjonijiet ta’ kull li ġi oħra il-Bord għandu wkoll jiddeċiedi I-materji kollha li jolqtu kirjiet ta’ fondi urbani li jinkludu fondi residenzjali kif ukoll fondi

kummerċjali u dan għat-termini ta' Titolu IX tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi Ċivili, Fuq il-Kuntratti tal-Kiri, inkluži kawżi dwar okkupazzjoni ta' fondi urbani fejn il-kirjet ikunu ntemmu wara t-terminazzjoni ta' kirja”;

9. Dan ifisser, fil-fehma tat-Tribunal, li kull obbligazzjoni li toħrog mill-kuntratt ta' lokazzjoni hija ta' kompetenza tal-Bord li Jirregola I-Kera. Issa fil-kaz odjern iz-zewg obbligi li r-rikorrenti qegħdin jitkolu t-twettiq tagħhom mill-intimati permezz ta' dawn il-proceduri huma l-hlas tal-konsum tad-dawl u ilma li intuzaw waqt li l-fond lokat kien okkupat mill-intimati u spejjez ghall-hsarat ikkawzati mill-istess intimati fuq għamara li kienet tinsab fil-fond lokat.

10. Inoltre, skond is-subartikolu (5) ta' l-Artikolu 39 ta' l-Att Numru X tas-sena 2009:

(5) Il-Bord tal-Kera maħtur bis-saħħha tal-Ordinanza li tirregola t-Tiġidid tal-Kiri ta' Bini, għandu jkollu ġurisdizzjoni esklussiva li jiddeċiedi kwistjonijiet konnessi ma' kirjet ta' fondi urbani li jinkludu kemm fondi kummerċjali kif ukoll fondi residenzjali. B'dan iżda li kawżi li jirrigwardaw kuntratt ta' kiri li fl-1 ta' Jannar, 2010 ikunu pendenti quddiem Qrati jew Tribunali oħra għandhom jibqgħu trattati mill-istess Qrati jew Tribunali. (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal)

11. Din il-kawza giet intavolata fl-24 ta' Mejju, 2011 u għalhekk ma kienitx pendenti quddiem dan it-Tribunal fid-dħul fis-sehh ta' l-Att X ta' l-2009. Kieku din it-Talba kienet intavolata quddiem dan it-Tribunal qabel l-1 ta' Jannar, 2010 allura huwa kien ikun kompetenti jisma u jiddeċiedi dan il-kaz. Kif diga rajna, l-kawza giet intavolata fl-24 ta' Mejju, 2011 u konsegwentement, hija l-fehma tat-Tribunal li din it-Talba kellha tigi intavolata quddiem il-Bord li Jirregola I-Kera skond is-subartikolu hawn fuq imsemmi.

12. Għalhekk, in vista ta' dak li nghad, it-Tribunal jiddikjara li l-kawza odjerna ma taqax fil-għurisdizzjoni tieghu u konsegwentement jiddikjara li huwa ma hux kompetenti *rationae materiae* sabiex jiehu konjizzjoni tat-

Kopja Informali ta' Sentenza

talba. Ghalhekk qed jillibera lill-intimati mill-osservanza tal-gudizzju.

Ghal dawn il-motivi t-Tribunal jaqta u jiddeciedi din it-talba billi jiddikjara li huwa ma għandux gurisdizzjoni sabiex jiehu konjizzjoni tat-talba mressqa quddiemu u konsegwentement jiddikjara lilu nnifsu bhala mhux kompetenti *rationae materiae* sabiex jiehu konjizzjoni tagħha u jillibera lill-intimati mill-osservanza tal-gudizzju.

L-ispejjez, in vista tac-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz għandhom jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----